

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w kwartale miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przez pocztę 20 gr w tygodniu. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsięwzięcia, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozataryfowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 3-4mm, w wiadomościach pocztowych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy czestym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.232.

Poniedziałek Tekli panny i m.
Wtorek Radzyaa
Środa Kleofasa m.

Dziś wschód słońca o godz. 5 17 zach. 5 52
Jutro " " " 5 18 " 5 50
Dziś " księżycy " 17 51 " 5 51

Nr 113

Wąbrzeźno, wtorek 24 września 1929 r.

Rok IX

Ku lepszemu jutru.

Budżet państwa na rok 1930/31.

Wywiad z p. ministrem Matuszewskim.

Konferencja z przedstawicielami klubów sejmowych ni doszła do skutku, wobec tego plan gospodarczy państwa na rok 1930/31 zostanie oficjalnie zgłoszony dopiero na początku sesji budżetowej. Sądzę przecież, że społeczeństwo jest zainteresowane pracami przygotowawczymi, to też chociażby preliminarz budżetowy nie został jeszcze ukończony, mogą podzielić się z panem wytycznymi, jakimi kieruje się rząd przy układaniu budżetu: Punktem wyjścia jest założenie, że wpływy roku przyszłego w sumie globalnej nie przekroczą dochodów, prelininowanych na rok bieżący. Rzecz prosta, nastąpią przesunięcia pomiędzy poszczególnymi źródłami dochodów; jedno z tych źródeł już w ciągu roku bieżącego zaczyna zwolna iść słabiej — i nie taję, że cieszy mnie to: spadają pewne wpływy celne. Na rok przyszły będziemy tedy prelininować wpływy z ceł niżej, niż w roku bieżącym, gdyż rząd dołoży wszelkich starań, aby zapobiegać zbędnemu przywozowi, przedewszystkiem w drodze wzmoczenia wymiany wewnętrznej. Inne źródła dochodu, jak np. koleje dadzą niewątpliwie zyski większe, niż rzeczywiste w roku bieżącym. Ogólny dziś obrachunek wskazuje, iż na poważną wyżkę dochodów w roku przyszłym w stosunku do roku bieżącego liczyć nie należy. Jedyną drogą po temu byłoby tworzenie nowych poważnych obciążeń podatkowych. Ta droga jest ze względu na obecną sytuację gospodarczą nie wskazana, ponieważ od 1926 r. prosto zasada nie wydawać więcej, niż się ma dochodów przestała być maksymą. Ze wzorków kaligraficznych stała się zaś twardem przykazaniem w pracy codziennej. Zatem obliczenia dochodów przesądza już o całokształcie wydatków.

Nie mogą one być większe, niż prelininowane na rok bieżący. Przyszły rok budżetowy różni się będzie zatem od okresu poprzedniego tem, że **tempo rozwoju wydatków państwowych musi ulec zatrzymaniu.** Uskutecznienie tego nie jest zadaniem łatwym. Dotychczas z roku na rok zaspokajanie potrzeb państwa mogło być zwiększane. Nałożenie hamulca na rozwój wydatków jest trudne dlatego, że wydatki te wbrew opinii, głoszonej niekiedy, są jeszcze dziś niskie bardzo w stosunku do potrzeb; liczba dzieci wzrasta — potrzeba dać i szkół i nauczycieli, drogi niszczeją — potrzeba je naprawić, spożywcze wskutek wzrostu ludności podnosi się — potrzeba melioracji rzek i gruntów, ilość naładunków kolejowych zwiększa się — potrzeba kupować wagony, a jednak mimo tego nieustannego wzrostu potrzeb musimy zatrzymać wzrost wydatków i uczynimy to.

Są jednak wydatki, których wzrostu powstrzymać nie możemy. Jest to **spłata długów, zaciągniętych przez państwo.** W r. 1930/31 musimy zwrócić zagranicy i naszym wierzycielom o kilkadziesiąt milionów więcej procentów i rat, niż w bieżącym okresie budżetowym. Aby znaleźć pokrycie tego wydatku i nie przekroczyć ogólnej sumy dochodów musimy ograniczyć inne nawet bardziej pożyteczne i pociągające. To też prawdopodobnie budżety wszystkich prawie ministerstw będą musiały być na przyszły rok budżetowy niższe, niż teraz. Nie wystarcza zatem zatrzymanie szeregu pozycji. Potrzeba będzie się nawet cofnąć. Przykład wszystkim resortom dało tu ministerstwo spraw wojskowych — jedyne, które zgłosiło do skarbu preliminarz budżetowy niższy niż za lata poprzednie.

Jakie pozycje ulegną zmianie?

Rzecz prosta przedewszystkiem **hamujemy inwestycje. Nie rozpoczynamy żadnej nowej pracy**

Dziś odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów

Dziś, tj. 23 września odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów. W czasie posiedzenia omawiane będą sprawy celne i personalne.

Zdementowanie fałszywych pogłosek ministra rolnictwa p. Niezabitowskiego.

W kompetentnych kołach rządowych zaprzeczają wszelkim krążącym pogłoskom o ustąpieniu

Prezes BBWR p. Sławek proponuje klubom konferencję

— Warszawa, 20. 9. Prezes klubu parlamentarnego Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem pos. plk. Sławek, zwrócił się do przyzdyjów klubów poselskich z listem treści następującej:

„Na wniosek B. B. W. R., Sejm uchwałą z dnia 23 stycznia 1929 r. uznał potrzebę rewizji konstytucji. Stosując się do tej uchwały, klub BBWR wniósł do łaski marszałkowskiej konkretny projekt zmian.

Oprócz naszego projektu wpłynęły:

a) do Sejmu: projekt trzech stronnictw: P.P.S., P.S.L. Wyzwolenie i Stronnictwa Chłopskiego;

b) do komisji konstytucyjnej: uwagi Stronnictwa Narodowego.

Z kolei rzeczy projekty te przejdą pod obrady zbliżającej się sesji Sejmu.

Wobec ważności zagadnienia i ogromu materiału, w imieniu klubu parlamentarnego B. B. W. R., proponuję odbycie wspólnej narady z przedstawicielami klubów poselskich dla omówienia metody pracy Sejmu nad tym przedmiotem. Proponuję odbycie tej narady między 27 a 30 bm. i proszę o łaskawą odpowiedź, czy klub WPanów zechce wziąć w niej udział”.

Niemcy chcą Polskę uderzyć ale nie mogą znaleźć kija

Prasa berlińska podniosła ostatnio wrzawę jakoby polskie samoloty dokonywały lotów nad terytorjum niemieckiem i uprawiały „szpiegostwo powietrzne”. Fakt taki miał nastąpić w pobliżu Launburg (Lęborg). Obecnie prasa niemiecka wobec oczywistej kłamliwości tych doniesień zmuszona jest odwołać te wiadomości, okazuje się bo-

wiem, iż był tam tylko jeden samolot i to niemiecki który dokonywał przelotu z Królewca nad terytorjum polskiem i nikt go z tego powodu o szpiegostwo nie oskarżał.

„Fatalna pomyłka”, jak ją określiła „Telegraphen Union”, wynika stąd, że samoloty niemieckie zaopatrzone w polskie, białoczerwone znaki (!!!).

Sytuacja na Wschodzie

— Moskwa, 22. 9. Jak donosi urzędowa sowiecka agencja telegraficzna z Czity, wojska sowieckie odparły dnia 20 bm. pod Nerczińskiem, miejscowości leżącej nd granicą chińską, oddział białogwardystów, który wtargnął z Mandżurji na

teren sowiecki. Oddział chiński pozostawił 11 zabitych. Koło Mandżurji i Pogranicznaja oddziały sowieckie były w piątek i sobotę ostrzeliwane przez oddziały chińskie, które w niektórych miejscach przedarły się na teren sowiecki.

100 komunistów poszło do „paki.”

— Berlin 22. 9. W Shoenebergu aresztowała policja wczoraj 80 komunistów, którzy ubrani byli w mundury zakazanego towarzystwa tzw.: „Rothfrontkempfer”, oraz śpiewali zakazane pieśni. W ciągu dzisiejszej niedzieli doprowadzono do policji 21 komunistów za zakłócenie porządku.

29 ofiar katastrofy górniczej.

— Saarbruecken 22. 9. W katastrofie górniczej w miejscowości Klein Rosseln, w Lotaryngji zostało zabitych wzgl. zmarło wskutek odniesionych ran dotychczas 29 osób. Stan wielu rannych jest bardzo groźny.

— **kończymy rozpoczęte.** Inwestycje, to jest najlepsza bodaj sposobność użycia nadwyżek budżetowych już osiągniętych i odłożonych. Pragnąłbym bardzo, podobnie jak minister Czechowicz, zaoszczędzić tyle, by znowu zgłosić drugą ustawę inwestycyjną, ale w planie finansowym wszystkich dochodów i wydatków, jakim jest preliminarz budżetowy. Wkłady w przyszłość, jakimi są inwestycje, muszą ustąpić miejsca potrzebom terażniejszości.

Drugą z kolei pozycją, która ulegnie pewnej redukcji są etaty administracyjne. Poza przedsiębiorstwami, rozwijającymi się pomyślnie w żadnym z ministerstw etaty nie zostaną powiększone, w niektórych zaś ulegną zwężce. Nie da to oszczędności bardzo wielkich, nie posiadamy bowiem takiego przyrostu administracji państwowej, o jakim zwykłe się mówi. Możliwość więc skurczenia są nader ograniczone. Wreszcie w wydatkach rzeczowych administracji szukamy dalszych oszczędności, kie-

rując się tą wytyczną, że nie można prelininować nierealnie, ani przerywać normalnego trybu prac.

Zdaję sobie sprawę z tego, że preliminarz na rok przyszły równoważony w granicach globalnych budżetu tegorocznego, ale niższy w poszczególnych ministerstwach narażony jest na bardzo łatwe do odgadnięcia ataki. Przy ocenie całości budżet w myśl zasady „oszczędność” będzie atakowany za to, że nie jest niższy od zeszlorocznego. Przy rozważaniu poszczególnych obniżek w pozycjach rozlegną się płacze i biadania, że rząd zaniebduje takie, czy inne ważniejsze dziedziny życia państwowego. Wyznam otwarcie, że tego rodzaju ataki jeśli nastąpią i bez względu na to, gdzie nastąpią, nie zamąca mi spokoju ducha. Równie dobrze, jak skłonny jestem przyjąć każdą słuszną uwagę i krytykę, skądkolwiek ona pochodzi, tak samo zdecydowany jestem przejść do porządku dziennego nad wszelką nawet najbardziej autorytatywną frazeologią.”

Dnia 16 września 1929 r. o godz. 9-tej po południu zmarł nagle opatrzony św. Sakramentami, mój najukochańszy ojciec, teść, nasz, dziadek i brat
S. p.

Franciszek Aubracht-Prączyński

ur. dnia 29 stycznia 1865 r. w Wałdowie Szlacheckim pow. Sępólno-Pom.

Ekspozycja drogich nam zwłok nastąpiła w środę 17-go września 1929 r. o godz. 5-tej popołudniu do kościoła Św. Krzyża w Łodzi, nabożeństwo żałobne odbyło się w czwartek 19-go września 1929 r. o godz. 10-tej przed poł., tegoż zaś dnia o godz. 5-tej po poł. odbył się pogrzeb, poczem nastąpiło złożenie zwłok do grobowca rodzinnego, o czym donosi krewnym i znajomym

w ciężkim smutku pogrążeni

Córka, Zięć i Rodzina

Kino-Teatr Dwór Wąbrzeski

W środę 25 i w czwartek 26 bm. o godzinie 5,30 i 8,30 wieczorem
Hold Francji dla Polski!
Sztandarowe arcydz. produkcji francuskiej

Mikość i Łzy Szopena

Dramat wielkich uczuć geniusza, tęsknoty jego za ojczyzną, wiosennej miłości ku Marji Wodzińskiej
W roli Fryderyka Szopena
PIERRE BLANCHARD
W roli Marji Wodzińskiej **Mary Bell**
Obowiązkiem każdego jest zobaczyć ten obraz przemawiający do głębi uczuć i serca.
Baczność! Ceny od 50—75 gr.

Następny program
Grzechy rozwódki
W roli głównej **LYA de PUTTY**

Obwieszczenie o licytacji

Urząd Skarbowy Podatków i opłat skarbowych w Wąbrzeźnie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż w dniu 25 września 1929 r. o godzinie 11-tej przed poł. w Mgowie odbędzie się sprzedaż z licytacji 1 piłgu motorowego, stanowiącego własność p. Stefana Buszczyńskiego, majątność Mgowo, celem pokrycia należności podatkowych.

Wąbrzeźno, dn. 23 września 1929 r.
Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy.

Dnia 24. 9. 29 r. o g. 9,15 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najczęściej dajacemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10
i zegar stojący
Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 9. 29 r. o g. 10 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najczęściej dajacemu za gotówkę u p. Piotra Juśko w Ludowicach
1 kanapę, około 100 ctr. żyta niewymłóconego, około 300 kłafł torfu i 1 wóz roboczy
Główczewski kom. sądowy Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 24. 9. br. o godz. 9,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najczęściej dajacemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10
1 szafę żelazną
Główczewski kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 24. 9. 29. o g. 9,45 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najczęściej dajacemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10
1 szafę żelazną
Główczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 24. 9. 29. o g. 11 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najczęściej dajacemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10
1 walizkę podróżną
Główczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

OGŁOSZENIE

Przy Powiatowej Kasie Chorych w Wąbrzeźnie, ul. Kolejowa nr. 65, czynna będzie z dniem 25 bm. od godz. 18,30 do 19,30

poradnia dla matek i dzieci

Korzysać mogą z niej wszystkie matki (także nienależące do Kasy Chorych), ze swemi dziećmi do 24 miesięcy oraz matki w stanie odmiennym.
Porad, wskazówek i pouczeń udziela lekarz powiatowy. Następną godziną przyjęć w sobotę, dnia 28 bm. o wymienionym czasie.

Przetarg przymusowy

Dnia 25. 9. 29 r. o godz. 11 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najczęściej dajacemu za gotówkę u p. Jana Horodeckiego w Książkach
1 powózkę
Główczewski kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 9. 29 r. o godz. 12 w poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najczęściej dajacemu za gotówkę u p. Fran. Kłosińskiego
1 powózkę jednokonną
Główczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno

Sprzedaż parcel

w majątku **Walczyk i przyjmowanie zadatków odbędzie się we czwartek, dnia 26 bm. w Walczyku, st. kol. Wąbrzeźno od godziny 10-tej rano.**

Koncesjonowane Biuro Parcelacyjne
K. ROUBA w Grudziądzu

Z powodu wyjazdu sprzedaję wszelkie towary jak pape, smotę, narzędzia i naczynia kuchenne po cenie zakupu. Równocześnie jest **SKŁAD do wydzierżawienia z wolaem pomieszczeniem**

Cz. Kisielewski, Rynek 9

Pokój

umeblowany do wynajęcia w śródmieściu. Zgłoszenia do Głosu Wąbrzesk.

Dzielne go

pollera i murarskiego

5 czeladników murarskich

przyjmie za raz z pełnym utrzymaniem
H. Langier budowl.
Książki

Uczeń

syn uczciwych rodziców może się zgłosić.
Winę. Lewandowski
skład kolonjalny Wąbrzeźno

POMPE duża, wagi, kurki mosiężne, beczki dębowe 500—600 litrów i mniejsze, nadające się do kiszenia ogórków oraz używane

DRZWI sprzedam tanio
A. Lukiewska

Chłopca

do posylek
UCZNI
uczciwych rodziców przyjmie
Hotel pod Białym Orłem i Skład ciasteczek Wąbrzeźno

UCZNI
syna uczciwych rodziców przyjmie
J. Ball kłmistrz kow. Lipnica

Książeczkę wojskową
wydaną przez Toruń

nie ważnia
B. K. uszyński
Wąbrzeźno

Do mego składu lonjalnego i wysłku poszukuje

UCZNI
syna uczciwych rodziców

A. NAST
Wąbrzeźno Rynek

Okazyjnie do nab
APARAT

LECZNIC

„Teira” i

ODKURZAC

„Elektrolux”

Zgłoszenia przyjmie grzeczności „Głos

Swięto kieszon

kapust

nadeszła funt 20

M. Weber na

Trumny

w wielkim wyborze stałe na składzie

BARYLSE

KOLEJOWA 4

KINO SŁONCE

HOTEL pod BIAŁYM ORŁEM

W poniedziałek i wtorek, dnia 23 i 24 września o godz. 8,15 wlecz. ukaże się koncertowe trio artystów **Ricardo Cortez, Barbara Leonardo i Lee Maran** w wspaniałym dramacie pod tytułem

Królowa Nocy / CZŁOWIEK z BICZEM

DLA DZIECI WSTĘP WZBRONIONY!

Następny program już w środę i czwartek, godz. 8,15 w

Wielki przebój sztuki kinematograficznej. W roli gl.

Douglas Fairbanks w swej najnowszej kreacji emocjonującym dramacie p.t.

Następny program **WAMPIRY WARSZAWY**